

**Handläggare**Ulrika Kvartoft Kruså  
Telefon: 08-508 28 935**Till**Miljö- och hälsoskyddsnämnden  
2023-04-25, p. 16

## Samråd detaljplan för Norra Djurgården 1:44 Kräftriket

Remiss från stadsbyggnadskontoret S-Dp 2021-04218-54

### Förvaltningens förslag till beslut

1) Miljö- och hälsoskyddsnämnden har följande synpunkter på planförslaget:

- Det bör säkerställas att förslagen till uppföljning som beskrivs i miljökonsekvensbeskrivningen är genomförbara i stadens och byggherrens befintliga processer eller om nya processer behöver tas fram för detta.
- Utökade inventeringar, artskyddsutredning samt skyddsåtgärder för fladdermöss behöver genomföras.
- En artskyddsutredning för fåglar behöver tas fram.
- En utredning om möjligheten att spara skyddsvärda träd bör tas fram som underlag till den fortsatta planeringen.
- Ytterligare provtagning avseende förorenad mark behöver göras inför granskningen av planen.
- Vidare utredningar angående dagvatten och skyfall enligt det som föreslås i dagvattenutredningen behöver göras.
- Möjligheten att återbruka material från byggnader som ska rivas bör ses över.

2) Justera beslutet omedelbart

## Sammanfattning

Miljö- och hälsoskydds nämnden (MHN) har från stadsbyggnadsnämnden fått rubricerat förslag till detaljplan för synpunkter senast den 24 april 2023.

Syftet med detaljplanen är att i Kräftriket möjliggöra för en utökad byggrätt för ca 300 student- och forskarboenden, undervisnings- och forskarlokaler samt kompletterande service och verksamheter kopplade till campusområdet.

Miljöförvaltningen anser att planarbetet har goda intentioner avseende miljö- och hälsofrågor.

Ljudkvalitetsfrågan har enligt förvaltningen utretts tillfredställande. Övriga frågor har börjat studeras. I framtagna utredningar föreslås kompletterande studier och förvaltningen delar bedömningen att vidare studier behövs.

Miljöförvaltningen anser att avgränsningen av MKB är väl avvägd. Förvaltningen anser att många av förslagen om hur miljöpåverkan ska följas upp är bra. Viktigt är dock att säkerställa att förslagen till uppföljning är genomförbara i stadens och byggherrens befintliga processer eller om nya processer behöver tas fram för detta.

En utredning om möjligheten att spara skyddsvärda träd bör tas fram som underlag till den fortsatta planeringen.

Förvaltningen bedömer att ytterligare provtagning avseende förorenad mark behöver göras inför granskningen av planen.

## Bakgrund

Miljö- och hälsoskydds nämnden (MHN) har från stadsbyggnadsnämnden fått rubricerat förslag till detaljplan för synpunkter senast den 24 april 2023.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för en utökad byggrätt för ca 300 student- och forskarboenden, undervisnings- och forskarlokaler samt kompletterande service och verksamheter kopplade till campusområdet.

Ny bebyggelse bygger vidare på områdets karaktär av hus i park. Befintligt huvudstråk och parkstråken ner till strandpromenaden förtydligas, bland annat genom att stora delar av befintliga asfaltsytor omvandlas till parkmark. Utpekade värdefulla träd förses med skyddsbestämmelser.



Illustration som visar den nya bebyggelsen: hus 1, 2, 3 och 4 samt det förtydligade huvudstråket med sin entréplats mot Roslagsvägen och den nya torgytan. I söder och väster föreslås nya parkmiljöer på befintliga parkeringsytor. Streckade ytor visar byggnader som rivs, Hundstallet och Hästgeometern. Bild: Sweco.

## Förvaltningens synpunkter och förslag

Miljöförvaltningen anser att planarbetet har goda intentioner avseende miljö- och hälsofrågor. Många frågor har utretts inför samrådet, men många av dem kommer behöva studeras vidare i det fortsatta planarbetet.

Miljöförvaltningen har i ett tidigare skede tagit fram ett miljö- och hälsounderslag för planen och där identifierat de för planen viktigaste miljö- och hälsofrågorna. Dessa frågor är: naturvärden, ljudkvalitet, markföroreningar, dagvatten samt översvämningssrisker. Förvaltningen anser att ljudkvalitetsfrågan har utretts tillfredställande. Övriga frågor har börjat studeras, men kommer enligt förvaltningen behöva studeras vidare i det fortsatta planarbetet.

### Betydande miljöpåverkan

Detaljplanen har av staden bedömts innebära betydande miljöpåverkan varför en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har tagits fram. MKB:n avgränsas till följande miljö- och hälsofrågor:

- Kulturmiljö och landskapsbild, inklusive riksintresse kulturmiljövården Stockholms innerstad med Djurgården och riksintresset Nationalstadsparken
- Naturmiljö, inklusive artskyddsförordningen och riksintresset Nationalstadsparken

- Miljökvalitetsnormer (MKN) för ytvatten
- Kumulativa effekter
- Strandskydd

Miljöförvaltningen anser att denna avgränsning är väl avvägd. MKB:n innehåller förslag på hur planens miljöpåverkan ska följas upp under byggskedet och driftsfasen. Förvaltningen anser att många av dessa förslag är bra. Viktigt är att säkerställa att förslagen till uppföljning är genomförbara i stadens och byggherrens befintliga processer eller om nya processer behöver tas fram för detta. Det saknas exempelvis idag rutiner inom staden för att göra den föreslagna uppföljningen av dagvattenanläggningarnas prestanda.

### Naturmiljö

Inventeringen av fladdermöss visar på hög aktivitet i området, 4-7 arter har noterats. Noterade arter är dvärgpipistrell, nordfladdermus, större brunfladdermus, brunlångöra (osäker artbestämning på grund av svag inspelning) och arter i släktet Myotis: vatten-, mustasch- och/eller taigafladdermus. Arter i släktet Myotis är svåra att skilja åt varav spannet i antalet noterade arter. Utökade inventeringar och en artskyddsutredning behöver enligt planbeskrivningen genomföras inför planens granskningsskede för att inte riskera att förbud enligt artskyddsutredningen utlöses kopplat till fladdermöss. Det framgår också av planhandlingarna att skyddsåtgärder kommer att vara nödvändiga för att upprätthålla kontinuerlig ekologisk funktion. Miljöförvaltningen delar uppfattningen angående behov av utökade inventeringar, artskyddsutredning samt skyddsåtgärder för fladdermöss.

Vid inventeringen av fåglar påträffades 33 fågelarter. Av dessa arter är tio enligt ekologikonsulten så kallade naturvårdsrelevanta, vilket innebär exempelvis fåglar som är rödlistade och listade i Fågeldirektivets bilaga 1. Övriga 23 arter är mer vanligt förekommande fågelarter. Ytterligare 13 naturvårdsrelevanta arter finns noterade från det inventerade området i databasen Artportalen. Enligt fågelinventeringsrapporten ska inventeringen ligga till grund för en eventuell artskyddsutredning som ska belysa detaljplanens påverkan på skyddade fågelarter. Miljöförvaltningen bedömer att en artskyddsutredning för fåglar behöver tas fram.

I planhandlingarna framgår att den föreslagna bebyggelsen påverkar enstaka träd och klippta gräsytor. Alla träd som klassats som skyddsvärda förses med bestämmelsen (n1) som anger att trädet endast får fällas vid sjukdom eller om det utgör fara för person eller egendom samt att träd ska ersättas med nytt av samma art. Inom den föreslagna detaljplanen påverkas inga ekar eller tallar av naturvärdesklass 1 till 3, d.v.s. särskilt skyddsvärda, skyddsvärda

och värdefulla träd i enlighet med naturvårdsverkets metodik för klassificering av skyddsvärda träd. Det viktiga spridningssambandet ligger främst utanför planområdet och bedöms inte påverkas av planförslaget.

I planförslaget redovisas kartmaterial där ny bebyggelse placeras i nära anslutning till skyddsvärda träd. Placeringen innebär enligt miljöförvaltningen en risk för att dessa träd inte kommer att kunna sparas i och med exploateringen. Exempelvis kan rotsystem påverkas och ljusförhållanden för träden ändras. En utredning om möjligheten att spara skyddsvärda träd bör enligt förvaltningen tas fram som underlag till den fortsatta planeringen.

### Markföroreningar

Miljöförvaltningen har i egenskap av tillsynsmyndighet fått in en underrättelse om förorenad mark avseende Kräftriket. I svaret på underrättelsen skriver förvaltningen att det sydost om fastigheten finns ett MIFO objekt med riskklass 2 (stor risk för föroreningar) som kan ha använt klorerade lösningsmedel i sin verksamhet. Förvaltningen bedömer att det utifrån nu redovisat underlag inte går att utesluta att klorerade lösningsmedel kan påträffas inom planerat detaljplanområde med anledning av föroreningens komplexa spridningsmönster och egenskaper. Det finns också risk för ytterligare förorenade fyllnadsmassor på fastigheten och föroreningssituationen i grundvattnet har inte undersökts. Förvaltningen anser därför att kompletterande provtagning av mark och grundvatten bör utföras inför granskningen av planen.

### Dagvatten och översvänningsrisker

Planen innebär enligt dagvattenutredningen en minskad belastning för samtliga beräknade ämnen. Genomförandet av detaljplanen bedöms därför inte försvåra möjligheten att följa miljökvalitetsnormerna (MKN) för vatten.

Det framgår av dagvattenutredningen att vidare utredningar erfordras för att:

- Bekräfta andelen ytor som inte kan avledas till LOD - lösningar och därmed inte uppnår stadens åtgärdsnivå för dagvatten.
- Jorddjup behöver kontrolleras inför utformning av dagvattenanläggningar.
- Eventuella konflikter i åtgärdsförslag och existerande ledningsplacering bör kontrolleras och utredas vidare.

- Flödesväg som avleder vatten från nordöstra delen av planområdet till lågpunkt i Roslagsvägen bör ledas om för att istället ledas mot Brunnsviken. Höjdsättning för att åstadkomma detta behöver utredas vidare.

Miljöförvaltningen delar uppfattningen att dessa utredningar behöver tas fram i det fortsatta planarbetet.

### Övrigt

I och med planens genomförande kommer två befintliga byggnader att rivras, Hundstallet och Hästgeometern. Ett sätt att minska planens klimatpåverkan är att återbruka material från dessa byggnader, vilket enligt miljöförvaltningen bör studeras i det fortsatta planarbetet.

Anna Hadenius  
Förvaltningschef

Maria Svanholm  
Avdelningschef

### Bilagor

Detaljplaneförslag för Kräftriket finns att hämta via följande länk:  
[Bygg- och plantjänsten \(stockholm.se\)](https://bygg-och-plantjansten.stockholm.se)